

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/170/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320202652
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8320202652.1

Uznesenie

Okresný súd Humenné v právnej veci starostlivosti súdu o mal. V. Ž., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti rodičov O. O., D.. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX, C. a A. Ž.I., D.. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XX, Z. N., o návrhu starých rodičov O. O., D.. XX.XX.XXXX a V. O., D.. XX.XX.XXXX, obaja bytom A. XXXX/XX, C., na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Súd ponecháva mal. V. Ž., D.. XX.XX.XXXX v starostlivosti starých rodičov O. O., D.. XX.XX.XXXX a V. O., D.. XX.XX.XXXX.

odôvodnenie:

1. Starí rodičia mal. V. podali dňa 06.08.2020 na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadali, aby súd nariadil matke odovzdať mal. V. do ich starostlivosti. Zároveň podali aj návrh vo veci samej na zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti a konanie vo veci samej je vedené na Okresnom súde Humenné pod číslom 8P/163/2020.

2. V návrhu uviedli, že ako rodičia matky mal. V. majú vedomosť o tom, že ich dcéra požíva alkoholické nápoje vo zvýšenej miere. Dcére sa snažili pomôcť, ale ich pomoc odmieta a nepriznáva si problém so závislosťou. Maloletého V. zvažovali vziať do starostlivosti už v roku 2017, kedy podali na Okresný súd Humenné návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali zveriť vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Humenné č.k. 8P/400/2017 zo dňa 23.10.2017 im bol mal. V. neodkladným opatrením zverený. Zároveň si podali aj návrh na zverenie mal. V. do náhradnej starostlivosti. Konanie bolo na Okresnom súde Humenné vedené pod spisovou značkou 8P/413/2017. Na pojednávaní vzali návrh späť v celom rozsahu, pretože dcéra sľúbila, že navštívi psychiatra a svoj stav bude riešiť a že sa chce postarať o svojho syna. Chceli jej dať ešte šancu, aby si uvedomila dôsledky svojho správania. Navyše vnuk stále utekal k svojej mame, nechcel zostať v ich domácnosti. Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P/413/2017 zo dňa 15.10.2018 súd zrušil uznesenie Okresného súdu Humenné č. k. 8P/400/2017 zo dňa 23.10.2017 a zastavil konanie o zverení mal. V. do náhradnej osobnej starostlivosti. Istý čas bol v rodine pokoj. Situácia sa však postupne zhoršovala a dcéra začala znovu požívať alkoholické nápoje. Mala rôznych priateľov, s ktorými trávila svoj čas pri poháriku. Maloletý V. nemal v rodine vytvorené vhodné podmienky. Stále jej však dohovárali a pomáhali so starostlivosťou o mal. V.. Keďže dcéra nechce prijať pomoc a trvá na tom, že si môže robiť čo chce a oni jej nebudú vravieť, ako sa má správať, rozhodli sa s manželom, že si mal. V. požiadajú zveriť do ich starostlivosti. Dňa 23.07.2020 kontaktovali aj oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, že mal. V. sa nachádza v ich domácnosti už druhý mesiac, pretože sám prišiel s tým, že nechce bývať s mamou a jej priateľom, ale chce bývať u babky a dedka. Matka mal. má priateľa, ktorý sa vrátil z výkonu trestu odňatia slobody. Bol odsúdený na tri roky, pravdepodobne za výtržníctvo. Býva spolu s matkou mal. v byte, kde majú často návštevy, pri ktorých si popíjajú. Dcéra je veľmi nervózna a vulgárna. Nadáva, kričí, má sústavne susedské spory, vyhráža sa obyvateľom bytovky. Obyvatelia bytového domu sa na jej správanie sťažujú, volajú policajné hliadky. Podarilo sa im dcéru dostať k psychiatricke MUDr. N.. Dcére

odporúčala hospitalizáciu v Psychiatrickej nemocnici v Michalovciach. Na liečbu dcéra aj nastúpila, ale po siedmich dňoch sa rozhodla, že jej už nič nie je a z nemocnice odišla na vlastnú žiadosť. Maloletý V. odmieta bývať so svojou matkou. Nechce tam bývať, pretože tam nemá svoj priestor a zvlášť teraz keď je tam aj priateľ jeho matky. Je to jednoizbový byt a mal. V. veľmi vadí, že tam nemá svoje miesto a priestor. Taktiež mu vadia aj rôzne návštevy v domácnosti, ale najmä to, že jeho mama pije, potom mu vulgárne nadáva a kričí. Povedal im, že by chcel, aby sa mama išla liečiť a viac nepila. Od času, kedy je mal. V. v ich domácnosti je spokojný, počúva ich a pomáha v domácnosti. Niekedy ide aj k svojej mame, ale vždy sa vráti a chce zostať u nich. Dcéra nesúhlasí, aby mal. V. býval s nimi. Začala im nadávať a vyhrážať sa. Životná situácia vnuka V. je už v súčasnosti taká, že sa rozhodli požiadať o jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a to neodkladným spôsobom. Sú si istí, že mal. V. je v domácnosti matky nevhodne vychovávaný, vidí tam veci, ktoré by nemal vidieť a zažívať. Je pre nich veľmi ťažké podať takýto návrh proti vlastnej dcére, ale podľa ich názoru dcéra potrebuje odbornú pomoc. Otec maloletého V. pracuje v zahraničí, sú s ním v telefonickom kontakte. Na výživu mal. prispieva.

3. Kolízny opatrovník doručil súdu dňa 07.08.2020 správu, v ktorej uviedol, že rodičia maloletého nie sú zosobášení a nikdy nežili v spoločnej domácnosti. Otec maloletého pracoval v Českej republike. Na výchove syna sa osobne nepodieľal. Maloletého V. navštevoval raz ročne. Na Slovensko sa vrátil v auguste 2015 a to po viacerých telefonátoch matky maloletého. Otec mal. si podal návrh na zverenie mal. V. do jeho starostlivosti. Súd návrhu otca nevyhovel. Otec sa zdržal na Slovensku zhruba dva roky a vycestoval za prácou do Belgicka, kde sa v súčasnosti aj nachádza. S maloletým V. je v kontakte prostredníctvom sociálnych sietí. Matka spolu s maloletým V. obýva jednoizbový sociálny byt pridelený mestom. Maloletý V. sa toho času nachádza v domácnosti starej matky, pretože odmieta bývať doma. Nemá tam dostatok priestoru a podľa vyjadrení maloletého a starej matky maloletého, matka požíva alkohol vo zvýšenej miere. Potom je nervózna, kričí a s každým sa háda. V bytovom dome je matka maloletého známa ako konfliktná osoba, ktorá si rada vypije, do bytu si vodí návštevy. V jej domácnosti zasahuje polícia. Je vulgárna, kričí a všetkých obviňuje. Dňa 23.07.2020 stará matka kontaktovala oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ohľadom svojej dcéry a matky mal. V.. Podľa jej slov sa situácia v rodine maloletého zhoršila. Jej dcéra začala viac požívať alkoholické nápoje, spolu so svojim priateľom. Priateľ matky sa vrátil z výkonu trestu odňatia slobody. Bol odsúdený za výtržníctvo. Vo výkone trestu odňatia slobody bol tri roky. Po jeho návrate z výkonu trestu odňatia slobody žijú v spoločnej domácnosti v byte matky. Maloletý V. nechcel zostať v byte so svojou matkou, nakoľko tam nemá vytvorený svoj priestor a jeho matka spolu s priateľom veľmi často požívajú alkoholické nápoje. Toho času starostlivosť o mal. V. zabezpečujú starí rodičia a maloletý býva v ich domácnosti približne dva mesiace. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal dňa 30.07.2020 terénnu sociálnu prácu v mieste bydliska maloletého V. a jeho matky. V byte matky mal. sa v tom čase nachádzala im neznáma pani, ktorá ich informovala o tom, že matka je na druhom poschodí bytového domu spolu so svojim priateľom. Po príchode na druhé poschodie bytového domu matku stretli na chodbe aj s jej priateľom. Riešila si tam susedské spory s jednou z obyvateľiek bytového domu. Tvrdila, že tá jej nadáva do rasistiek a neprávom ju obviňuje z rôznych vecí. Ona to tak nenechá a všetko dotyčnej osobe vráti. Bola rozčúlená a vulgárne sa vyjadrovala. Bolo zjavné, že je pod vplyvom alkoholu. Taktiež alkohol bolo cítiť aj u priateľa matky. Spýtala sa ich, čo chcú a prečo prišli. Matka bola oboznámená s tým, že majú opakované oznámenie o tom, že vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje. Bola rozčúlená a pýtala sa, kto ju znovu hlásil na „sociálku“ a pokračovala v nadávkach. Sama sa vyjadrila, že je nervózna a preto navštívila aj psychiatricku MUDr. N., ktorá jej pichla nejaké injekcie a dohodla sa s ňou, že bude hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici v Michalovciach. Podľa slov matky maloletého z nej psychiatricka chcela spraviť blázna, pretože vraj ona počuje nejaké hlasy, ktoré na ňu stále hovoria a nadávajú jej. To však nie je pravda. Ona sama sa rozhodla, že do nemocnice pôjde preto, lebo je nervózna a to najmä z obyvateľov bytového domu, kde býva. Bola tam sedem dní a potom sa rozhodla, že je jej už dobre a odišla z nemocnice. Pýtali sme sa jej, čo hovorí na oznámenie o požívaní alkoholu, ktoré obdržali. Matka zareagovala slovami „no a čo, že si vypijem, je to moja vec a nikto mi nebude hovoriť či mám piť alebo nemám. Aj teraz som si dala červené víno - no a čo. Bola som veľmi nervózna, tak som si vypila. Som svojprávná a je to moje rozhodnutie, či budem piť alebo nebudem. Niekedy si dám aj fernet. Som dospelá a nikoho do toho nič nie je.“ Keď sa jej spýtali, kde je mal. V. odpovedala, že je u babky. „Je mu tam teraz dobre, má tam svoju izbu. On stále chcel svoju izbu. Ja teraz bývam spolu so svojim priateľom a byt je len jednoizbový“. Dňa 31.07.2020 sa na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dostavila stará matka mal. spolu s mal. V. po predchádzajúcej telefonickej dohode. Uviedla nasledovné:

- jej dcéra začala znovu požívať alkoholické nápoje, je to už neúnosné

- spolu z dcérou navštívila psychiatra, bola hospitalizovaná na psychiatrii, ale bola tam len sedem dní a podpísala reverz
- matka mal. je vulgárna, v domácnosti sa často pije a vulgárne nadáva
- so susedmi má stále problémy, vyhráža sa im
- mal. nemá v domácnosti pokoj, nemá tam svoj priestor
- nadáva aj jej a manželovi
- už v minulosti podala návrh na zverenie mal. do jej starostlivosti, ale návrh vzala v celom rozsahu späť pretože si myslela, že matka mal. sa spamätá
- matka mal. odmieta pomoc svojej matky a zanedbáva starostlivosť o maloletého V.
- mal. V. nechce bývať v byte so svojou matkou, momentálne býva v domácnosti starej matky od júna, pretože je mu tam lepšie
- starostlivosť mal. zabezpečuje stará matka spolu so svojim manželom

Na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bol vykonaný rozhovor aj s mal. V.. O. V. vystupoval uvoľnene, bol komunikatívny a pôsobil prirodzene.

Vyjadrenia mal. V.:

- teraz bývam u babky, niekedy idem aj domov, ale u babky aj spím a som tam takmer stále
- babku počúvam a pomáham jej, aj dedka
- je mi tam dobre, nie je tam žiaden krik a alkohol, mám tam svoju izbu
- mama pije aj vodku, víno a fernet, je to vlastne jedno, pije to čo práve má
- potom je vulgárna, nervózna, celý deň preleží s pripomienkami, že všetko musí robiť za nás. Myslí tým mňa a uja Z.
- keď si vypije, tak mi vulgárne nadáva, neslušne
- vraví mi, aby som jej nalial víno, umyl riad, upratol a podobné veci
- nemám rád, keď ma mama vypití, potom nadáva a háda sa so susedmi, je veľmi nervózna
- keď u nás býval ujo W., on sám jej kupoval alkohol a ona pila
- teraz neviem či pije aj ujo Z., ja som ho nevidel
- doma nemám svoj priestor, nechcem tam byť
- nemám tam ani svoju izbu
- mama mi povedala, že chcu mať s ujom Z. bábätko - dievčatko a ja že budem mať sestričku
- ja sestričku nechcem, mama vie o tom že som chcem stále psíka a chcem ho aj teraz
- rád by som bol pri mame, ale ona musí prestať piť, ináč k nej nepôjdem
- s mamou mi je dobre ak nepije
- mamu mám rád, chcem aby sa išla liečiť a už viac nepila
- mama nechce bývať v bytovke na SNP, chce odísť, aj ja by som odišiel
- mama chce väčší byt, ale zatiaľ ho nemá
- myslím si, že ak by mama neprepila peniaze, už sme dávno mohli bývať vo väčšom byte
- s otcom som v pravidelnom kontakte cez sociálne siete
- oca mám rád, posielala mi peniaze ak niečo treba kúpiť, babka mu zavolá o on jej pošle
- oco mal za mnou pricestovať, ale corona vírus to prekazil, ak to prejde tak za mnou oco pricestuje.

Kolízny opatrovník v závere správy uviedol, že aby bolo možné mal. V. zabezpečiť vhodné výchovné prostredie a jeho veku a potrebám primerané životné podmienky, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Humennom vo funkcii kolízneho opatrovníka je toho názoru, že súčasné pomery je potrebné neodkladne zmeniť, a preto navrhuje, aby v záujme zdravého všestranného vývinu mal. dieťaťa súd neodkladným opatrením zveril mal. V. Ž., D.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starých rodičov V. V. O. O., ktorí sú schopní a spôsobilí napĺňať jeho potrebu lásky, pocitu istoty a bezpečia a dokážu mu poskytnúť skutočný domov, nielen priestor na bývanie.

4. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo, ak je obava, že exekúcia

bude ohrozená. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a)

poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b)

zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c)

nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d)

niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e)

nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f)

nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

g)

pisomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h)

sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

8. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

10. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevylučuje ani to že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej.

13. Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. V danej veci bolo z obsahu spisu zistené, že na Okresnom súde Humenné je vedené konanie vo veci samej o zverenie mal. V. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, ktoré zatiaľ nie je právoplatne skončené. Mal. V. žije už približne dva mesiace v domácnosti so starými rodičmi, ktorí mu poskytujú potrebnú starostlivosť. Z návrhu, ako aj z vykonaných šetrení kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka má dlhší čas problémy s alkoholom, čo má negatívny dopad na jej správanie k synovi, ako aj schopnosť poskytovať mu potrebnú starostlivosť. Na základe týchto dôvodov a s prihliadnutím na skutočnosť, že mal. V. potrebuje určitú stabilitu rodinného prostredia, súd ho neodkladným opatrením ponechal v starostlivosti starých rodičov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).